



TIPS bij Leren buiten de school

Er zijn veel mogelijke manieren om te leren buiten de schoolmuren. In het artikel Leren buiten de school hebben we een aantal mogelijke activiteiten voorgesteld. In dit begeleidende artikel vindt u concrete tips, draaiboeken en aandachtspunten.

Heeft u uitleg of hulp nodig bij de uitvoering van deze activiteiten? Coach Hybride Professionalisering Rian van Noord is namens Sterk Techniekonderwijs beschikbaar voor ondersteuning bij samenwerking met bedrijven voor personele uitwisseling en professionalisering. Neem contact op met uw ondersteuner of kijk op de ondersteunerspagina <https://bit.ly/3yZdMs7>

De activiteiten die zowel hier als in Leren buiten de school behandeld worden zijn:

- [Kijken bij andere scholen en Docent Ontwikkel Teams \(DOTs\) opzetten](#)
- [Een relatie opbouwen en samenwerken met het bedrijfsleven](#)

Vormen van uitwisseling/ontmoetingen met het bedrijfsleven

- [Job Twinning](#)
- [Speeddates van docenten met professionals uit het bedrijfsleven](#)
- [Bedrijfsbezoeken](#)
- [Masterclasses](#)
- [Docentstages](#)



Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit

Kijken bij andere scholen: schoolbezoek

Het kan heel inspirerend zijn om als STO scholen onderling een kijkje in elkaars keuken te nemen. Er zijn een aantal dingen om op te letten bij een dergelijk collegiaal bezoek. Om te beginnen zijn er een aantal randvoorwaarden, de zes V's:

1. vrijheid,
2. veiligheid,
3. vertrouwelijkheid,
4. verwachting,
5. voorbereiding en
6. vastlegging

En we hebben de volgende aanvullende tips voor de deelnemende scholen:

De ontvangende school helpt de bezoekende school om antwoorden te krijgen op de leervragen. Kritische feedback is nodig om de school verder te helpen.

- Begin klein, zodat het traject overzichtelijk is, de deelnemers er vertrouwd mee zijn en er een duidelijk succes geboekt kan worden.
- Investeer in een goede moderator en goede verslagleggers.
- Bewaak de doelstellingen van de dag. Benoem bij iedere activiteit (en bij de start van de dag) de doelstellingen van de activiteit.
- Let erop dat de afgevaardigden van de bezoekende en ontvangende school niet bij iedere activiteit tegenover elkaar zitten. Varieer in opstellingen.
- Zorg ervoor dat u van tevoren in kaart heeft wat u de bezoekende school kunt meegeven.
- Ga niet in discussie over de bevindingen, constateer eventueel een verschil van inzicht op dat moment.
- Spreek een later feedbackmoment af.
- Beschouw het schoolbezoek niet als afgeronde activiteit; het is vaak de start van een nieuwe ontwikkeling.
- Zorg ervoor dat een schoolbezoek niet alleen iets van de schoolleiding is. Bespreek de opbrengst breed in de school.

De bezoekende school helpt de ontvangende school om op een hoger plan te komen. Kritische feedback is nodig om de school verder te helpen, maar werkt alleen als aan de randvoorwaarden (de zes V's) is voldaan. De bezoekende school wil zelf ook zo veel mogelijk antwoord krijgen op de eigen leervraag.

- Geef complimenten over wat er goed gaat.
- Onderbouw kritische punten altijd met feiten of opbrengsten van het schoolbezoek.
- Breng bij het geven van de feedback een duidelijke scheiding aan tussen het proces en de inhoud.
- Breng een duidelijke scheiding aan tussen de uitkomst van de afzonderlijke activiteit tijdens het schoolbezoek en de opbrengsten van het feedbackgesprek na afloop van alle activiteiten.
- Als er lesobservaties zijn, kies dan een thema bij deze observaties en maak gebruik van een observatielijst die aansluit bij dit thema.
- Geef niet alleen bevindingen, maar ook aanbevelingen en adviezen. Zorg voor onderbouwing.

MEER LEZEN

Deze tips komen uit het handboek van het project School aan Zet. Van 2012 tot 2016 werkten verschillende organisaties samen in het project School aan Zet om ontwikkeling van scholen tot lerende organisaties te versterken. De aanbevelingen die uit dit project zijn voortgekomen kunt u nalezen in het handboek van School aan Zet op <https://bit.ly/37Q0vpK>.

Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit



Kijken bij andere scholen: Docent Ontwikkel Teams (DOTs) opzetten

Één van de beste manieren om te leren is van collega's (en van vaklui in hetzelfde beroepsveld bij de bedrijven). Dit principe kun je goed toepassen door Docent Ontwikkel Teams (DOTs) in te richten. In DOTs werken docenten samen aan het ontwerp van vernieuwend lesmateriaal. DOTs hebben veel potentie, omdat het mes hierbij aan twee kanten snijdt:

- Het lesmateriaal dat in DOTs ontwikkeld wordt heeft de unieke eigenschap dat docenten het zelf hebben gemaakt. Dit vergroot de kans dat docenten het daadwerkelijk gebruiken in de klas. De lessen worden hierdoor interessanter voor de leerlingen én voor de docenten.
- Tegelijkertijd dragen DOTs bij aan de professionele ontwikkeling van docenten. Door samen te werken aan concreet materiaal ontwikkelen ze bijvoorbeeld moderne kennis over hun vakgebied, vaardigheden met ontwerpen van onderwijs en een waardevol netwerk van collega's en wetenschappers.

Bij expertisecentrum Tech Your Future kunt u een handleiding aanvragen voor het coachen van DOTs.

MEER LEZEN

Via deze pagina van expertisecentrum Tech Your Future kunt u een handleiding aanvragen voor het coachen van Docent Ontwikkel Teams (DOTs): <https://bit.ly/3yZagxV>

Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit



Een relatie opbouwen en samenwerken met het bedrijfsleven

Nieuwe partners vinden

Een bedrijvennetwerk opbouwen in een STO-regio is veel werk, maar het goede nieuws is dat er in de planvormende fase van STO al een deel van dat werk is gedaan. Ook bij het vinden van nieuwe partners kunt u handig gebruik maken van al bestaande relaties, netwerken, samenwerkingsverbanden en ondernemersverenigingen. In de Handreiking Cofinanciering van STO vindt u een aantal verwijzingen naar goede plekken om te gaan zoeken. ^[Meer lezen 1]

Bij de zoektocht kan het handig zijn om te weten wat bedrijven voor redenen kunnen hebben om een samenwerking met onderwijs aan te gaan. Katapult heeft er op hun website een aantal beschreven. ^[Meer lezen 2] Niet alle motivaties zijn van toepassing op samenwerking met het vmbo, maar u kunt uw voordeel doen met de motivaties die dat wel zijn om bedrijven in uw regio te motiveren tot meer samenwerking.

De samenwerking vormgeven

Als de samenwerkingspartners zijn gevonden, kunt u aan de slag. Een tip: richt u in eerste instantie niet te veel op het uitvoeren van losse activiteiten, maar onderzoek eerst waar precies de behoefte in de regio zit. Op de STO-website vindt u een aantal tools die kunnen helpen om gesprekken op gang te brengen en te structureren. ^[Meer lezen 3] De uiteindelijke activiteiten kunnen vele vormen aannemen. Ook die hoeft u niet allemaal zelf uit te vinden. In de Handreiking Cofinanciering staan een paar goede voorbeelden, zoals het beschikbaar stellen van gastdocenten en docentstages. ^[Meer lezen 1] Deze voorbeelden kunt u ook gebruiken als u merkt dat een bedrijf graag een paar concrete opties voorgelegd wil krijgen.

Als u meer wilt lezen over hoe docenten verschillende activiteiten met het bedrijfsleven ervaren, dan is de inspirerende eindpublicatie van de STEM Teacher Academy een aanrader. ^[Meer lezen 4]

De lange termijn

Een samenwerkingsverband kan duurzaam worden als er een gedeeld gevoel van urgentie en een gedeelde visie op de behoeften van de regio is, en als het verband wendbaar genoeg is om in te spelen op veranderende omstandigheden. Bepaal dus gezamenlijk een strategische koers, en herijk die regelmatig. Het Business Model Canvas kan hiervoor een goed gereedschap zijn. ^[Meer lezen 5]

MEER LEZEN

Meer lezen 1. De Handreiking Cofinanciering Sterk Techniekonderwijs vindt u op <https://bit.ly/3z1oA91>.

Meer lezen 2. Bedrijven kunnen om verschillende redenen deelnemen aan een publiek-private samenwerking. Katapult heeft ze op een rij gezet. <https://bit.ly/3k1Flup>

Meer lezen 3. Op de STO-website zijn er verschillende tools beschikbaar die scholen kunnen helpen om het gesprek te voeren in de regio en om hun regionale samenwerking praktisch vorm te geven. <https://bit.ly/3iW0bw5>

Meer lezen 4. Het programma STEM Teacher Academy gaf bètadocenten de mogelijkheid zich professioneel te onwikkelen in samenwerking met het bedrijfsleven (de beroepspraktijk). De ervaringen uit dit project zijn na te lezen in de eindpublicatie op <https://bit.ly/3CTN9ai> (onderaan)

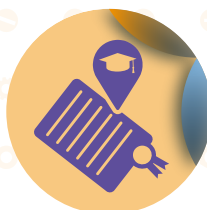
Meer lezen 5. Deze publicatie van Jet-Net&TechNet laat zien hoe u een Business Model Canvas kunt gebruiken om tot een duurzame publiek-private samenwerking te komen. <https://bit.ly/3F5itEi>

Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit



Job Twinning

Bij Job Twinning worden professionals (technische vaklieden) uit het bedrijfsleven gekoppeld aan docenten uit het voortgezet (en/of mbo-)onderwijs. Deze deelnemers gaan vervolgens één op één aan de slag met zelf gestelde ontwikkeldoelen. Mogelijke activiteiten hierin zijn bijvoorbeeld:

- elkaars werkplek bezoeken
- met elkaar kennismaken/koffiedrinken
- het bijwonen van lessen (op school), trainingen (in het bedrijf) en vergaderingen (beiden),
- het verzorgen van een gastles
- het opzetten van een gezamenlijk project
- kennis delen over van innovaties in de branche.

Zo wordt de dialoog over het vakgebied op gang gebracht.

Wij raden aan om van tevoren na te denken over het doel dat met de activiteit bereikt moet worden. U kunt zich daarbij de volgende vragen stellen:

- Waarom is deze dialoog ook van belang voor het bedrijfsleven?
- Wat is de huidige inhoud van schoolvak X, wat is nog up-to-date, en welke aanpassingen of vernieuwingen zijn gewenst?
- Welke trends en ontwikkelingen zijn er in de technische branche die u op het oog heeft, en zijn die van belang voor het onderwijs in vak X?
- Hoe kunnen nieuwe technieken/innovaties in het lesmateriaal terecht komen?
- Kan of wil de technische vakkracht misschien gastlessen verzorgen?
- Kan de technische vakkracht wellicht meehelpen met het ontwikkelen van lesmateriaal?
- Is de technische vakkracht mogelijk te interesseren voor een (hybride) baan in het onderwijs?

Ga ook na of er aan de benodigde randvoorwaarden kan worden voldaan:

- commitment van beide organisaties om er de nodige tijd en aandacht in te steken
- wil van docenten en vakkrachten om deel te nemen
- strakke regie op de voortgang en de terugkoppeling van het proces door een coördinator of projectleider

Bij het organiseren van Job Twinning kunt u zich richten naar de vijf fases die STO Haaglanden hiervoor heeft geformuleerd:

1. werving van docenten en vakkrachten uit het bedrijfsleven
2. matching van de deelnemers (koppels maken).
3. kennismaking tussen de deelnemers, waarbij gezamenlijke en individuele leerdoelen worden geformuleerd, en een planning en werkafspraken worden gemaakt. Het is namelijk belangrijk om elkaars verwachtingen van het traject in beeld te hebben.
4. de daadwerkelijke Job Twinning-activiteiten, bijvoorbeeld de activiteiten die hierboven staan genoemd.
5. evaluatie en vooruitblik, zowel door de deelnemers als door hun organisaties.

Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit



Speeddates van docenten met professionals uit het bedrijfsleven

Bij een speeddate komen er een aantal technische vakprofessionals tegelijk op bezoek op school. De professionals gaan 'speeddaten' met leerkrachten en vertellen over hun werk, opleiding en motivatie. Afhankelijk van de grootte van de groep leerkrachten komen tijdens een speeddate twee of meer professionals tegelijk op bezoek, afkomstig van één of meerdere bedrijven. Er kan na een bepaalde tijd gerouleerd worden, zodat iedereen alle professionals te spreken krijgt. Vaak schept een "sandwich-benadering" helderheid voor de organisatie van een speeddate: wat doe je vooraf, tijdens en na de speeddate?

Vooraf:

- Organiseert u de speeddate voor een bepaalde sectie of vakgebied of juist breed?
- Weet u al van welk bedrijf of bedrijven u graag een vertegenwoordiger wilt hebben tijdens de speeddate-sessie op uw school? Wellicht een bedrijf dat heeft meegetekend in de STO aanvraag, een stagebedrijf, of een bedrijf waar een oud-leerling of een ouder van een leerling werkt dat past bij uw leervraag?
- Is er al iemand binnen de school die contact heeft met het bedrijf? Bij een warm contact is het vaak makkelijker om medewerking te krijgen.
- Onderzoek vooraf wat het bedrijf doet, zodat u niet helemaal blanco het gesprek ingaat. Laat verschillende docenten elk een korte voorstudie maken en deel de resultaten vooraf met elkaar, dat scheelt veel werk.
- Bedenk vooraf welke vragen u aan het bedrijf wilt stellen. Denk hierbij aan onderwerpen als bijvoorbeeld de vooropleiding van werknemers, hun studie- en loopbaanpad, aansluiting bij een bepaald profiel of sector, trends, ontwikkelingen, innovaties, werkgelegenheid, salariering, sfeer, cultuur, duurzaamheid, en eventuele gastlessen. Misschien wilt u wel een docentstage gaan organiseren bij een bedrijf?
- Stem vooraf een duidelijke taakverdeling af met het bedrijf. Lever als school in ieder geval de notulisten; hiervoor kunt u ook docenten of leerlingen inzetten. Dat is ook handig voor het delen van de opbrengsten na afloop.
- Vraag ook om speeddates met jonge medewerkers; dat spreekt leerlingen en jongere docenten vaak meer aan.
- Vergeet niet dat het bedrijfsleven zelf ook leervragen heeft. U kunt daar vooraf naar vragen en ze meenemen bij de voorbereiding.
- Bepaal hoe lang een speeddate-ronde duurt en maak vooraf groepjes. Bedenk welke docent(en) bij wie aan tafel gaan en hoe ze rouleren. Houd rekening met (eet)pauses.

Tijdens:

- Ontvang uw gasten gastvrij met koffie en thee met wat lekkers. Als de speeddates aan het einde van de dag plaatsvinden, kunt u een eenvoudige warme maaltijd regelen. Een maaltijd breekt het ijs, is gezellig en motiveert ook om te komen, zonder dat gelijk de hele avond in beslag genomen wordt.
- Houd een algemene introductie over aanleiding en doel van de speeddate-sessie.
- Vergeet niet om een toelichting te geven over uw school en uw STO-regio. Geef daarbij ook wat achtergrondinformatie over de niveaus van onderwijs en de profielen die uw school aanbiedt. Bedenk dat wat voor u gesneden koek is, dat voor het bedrijfsleven vaak niet is.
- Geef een korte rondleiding door de school.

Na afloop:

- Laat de docenten van het vakgebied de opgedane kennis delen met elkaar.
- Wat ging er goed en wat kon beter? Evalueer zelf en laat ook de docenten onderling overleggen.
- Zijn er opbrengsten voor de toekomst? Denk aan gastlessen, (docent)stageplekken, nieuw te ontwikkelen lesmateriaal, lenen van materieel etc.
- Beschouw het speeddate-event niet als afgeronde activiteit; het is juist de start van meer contact.
- Vergeet niet het bedrijf namens de school een bedankje en een terugkoppeling te geven en ook de participanten uit het bedrijfsleven om feedback te vragen (en eventueel om medewerking aan een volgend event of activiteit?)

Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit



Bedrijfsbezoeken

Docenten zijn over het algemeen welkom bij het bedrijfsleven, mits het bezoek goed wordt voorbereid. Vaak scheidt een "sandwich-benadering" helderheid: wat doe je vooraf, tijdens en na het bezoek? We hebben hieronder een aantal tips volgens deze methode op een rij gezet.

Vooraf:

- Wie gaat er mee? Alleen docenten, of neemt u ook leerlingen mee?
- Weet u al naar welk bedrijf u wilt gaan? Wellicht een bedrijf dat heeft meegetekend in de STO aanvraag? Denk ook eens aan het netwerk van ouders van uw leerlingen en oud-leerlingen. Er zitten ongetwijfeld mensen bij die werken in een bedrijf dat past bij uw leervraag.
- Bedrijven zijn er in alle soorten en maten. Wat uw school wil leren bepaalt de keuze voor het bedrijf. Een strategische vraag past beter bij een groter bedrijf. Gaat het over geven van feedback, dan kan het juist prettig zijn om een bedrijf te kiezen dat vergelijkbaar in omvang is. Waar de mensen – net zoals binnen uw school – elkaar kennen en een beperkt aantal functies hebben.
- Ga onderzoeken wat het bedrijf doet en geef die opdracht ook aan de deelnemers.
- Bedenk vooraf wat u wilt vragen aan het bedrijf. Denk hierbij aan onderwerpen als bijvoorbeeld de vooropleiding van werknemers, hun studie- en loopbaanpad, aansluiting bij een bepaald profiel of sector, trends, ontwikkelingen, innovaties, werkgelegenheid, salariëring, sfeer, cultuur, en eventuele gastlessen. Misschien wilt u wel een docentstage gaan organiseren bij een bedrijf? Hoe concreter de leervraag die u bij het bedrijf neerlegt, hoe beter!
- Stem vooraf een duidelijke taakverdeling af met het bedrijf. Lever als school in ieder geval de notulisten; hiervoor kunt u ook docenten of leerlingen inzetten. Dat is ook handig voor het delen van de opbrengsten na afloop.
- Techniekdocenten zijn doeners, maak bedrijfsbezoeken daarom zo actief mogelijk en vraag om een concrete doe-activiteit voor de deelnemers. Plan hier ook tijd voor in.
- Vraag ook om met jonge medewerkers te spreken; dat spreekt leerlingen en jongere docenten vaak meer aan.
- Vergeet niet dat het bedrijfsleven zelf ook leervragen heeft. U kunt daar vooraf naar vragen en ze meenemen bij de voorbereiding.
- Vraag of iemand in het bedrijf een algemene introductie over het bedrijf kan geven.
- Vraag ook om een rondleiding, liefst over alle afdelingen.
- Soms is er een vertaalslag nodig tussen het bedrijfsleven en het onderwijs. Let hierop bij de voorbereiding en neem voldoende tijd tijdens het bezoek om elkaars wereld te leren begrijpen.

Tijdens:

- Vraag of het bedrijf materialen beschikbaar heeft die niet meer worden gebruikt en waar de school wel mee kan werken? Vragen staat vrij!
- Let ook op andere mogelijke kansen, zoals interessante contacten en mogelijkheden voor snuffelstages.

Na afloop:

- Laat de docenten van het vakgebied de opgedane kennis delen met elkaar.
- Wat ging er goed en wat kon beter? Evalueer zelf en laat ook de docenten onderling overleggen.
- Zijn er opbrengsten voor de toekomst? Denk aan gastlessen, (docent)stageplekken, nieuw te ontwikkelen lesmateriaal, lenen van materieel etc.
- Beschouw het bezoek niet als afgeronde activiteit; het is juist de start van meer contact.
- Vergeet niet het bedrijf en eventuele betrokken ouders namens de school een bedankje en een terugkoppeling te geven en ook de participanten uit het bedrijfsleven om feedback te vragen (en eventueel om medewerking aan een volgend event of activiteit?). Een vast feedbackmoment werkt vaak goed.

MEER LEZEN

Een deel van deze tips zijn overgenomen uit het handboek van School aan Zet. Van 2012 tot 2016 werkten verschillende organisaties samen in het project School aan Zet om ontwikkeling van scholen tot lerende organisaties te versterken. De aanbevelingen die uit dit project zijn voortgekomen kunt u nalezen in het handboek van School aan Zet op <https://bit.ly/37Q0vpK>

Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit



Masterclasses

Hier volgt een voorbeeld van een draaiboek voor het organiseren van een masterclass voor vmbo-docenten, -decanen en/of -mentoren en/of mbo-docenten en/of -teamleiders.

Na een geslaagde masterclass is de stap naar een docentstage nog beter te nemen: de contacten zijn dan al gelegd, de interesse is gewekt en vragen is dan een stuk makkelijker.

Stappenplan masterclass:

- Bepaal de activiteit: wordt het een masterclass, een workshop, een kennismakingsbijeenkomst, een kijkje in de keuken of een inspiratiesessie? Kan hierop een docentstage of een actieve meeloopdag bij een bedrijf volgen?
- Bepaal doelgroep: bijvoorbeeld vmbo-docenten, -decanen en/of -mentoren en/of mbo-docenten en/of -teamleiders. Goede kandidaten zijn mensen die een rol spelen in het begeleiden van leerlingen in hun beroepskeuze (LOB); kunt u die aansteken met het enthousiasme voor een technisch beroep of bedrijf, door ze te laten zien wat er allemaal gebeurt in het bedrijfsleven?
- Zoek een bevriend (stage)bedrijf dat mee wil werken en aansluit bij uw profielen en curricula.
- Bepaal de datum of data en tijdstip(pen). Probeer de planning zo vroegtijdig mogelijk af te stemmen met het bedrijf en de docenten(teams). Houd hierbij rekening met schooltijden! Lesuitval wordt meestal niet gewaardeerd. Masterclasses vinden derhalve bij voorkeur plaats aan het einde van de middag/begin van de avond. (bijv. van 17-20 uur). Het werkt goed om hier een (eenvoudige) maaltijd bij aan te bieden; dat maakt het voor mensen praktisch haalbaar en gezellig, en zo hoeft de activiteit ook niet de hele avond in beslag te nemen.
- Bespreek vooraf de inhoud van de Masterclass met het bedrijf en regel een concrete doe-activiteit. De meeste mensen vinden het leuk om iets samen te doen en te maken en techneuten helemaal!
- Zorg voor up to date contactenlijsten/emailadressen. Verspreiden via directies kan en mag, maar hoe directer je bij een persoon binnenkomt, hoe beter. Docenten nemen mogelijk deel in eigen tijd en beslissen dus vaak zelf.
- Verstuur minimaal 6 weken voordat de activiteit gaat plaatsvinden een uitnodiging met een enthousiaste aankondiging van het programma naar de potentiële deelnemers. Zorg dat ze zich vanaf vier weken voor de start van de activiteit kunnen aanmelden en dat ze direct na aanmelding een aanmeldbevestiging krijgen.
- Bepaal in overleg met het bedrijf zorgvuldig de groepsgrootte en splits zo nodig een groep op als dat voor een concrete activiteit handiger is.
- Let altijd op veiligheid en informeer bij het bedrijf wat de voorschriften zijn en of er bijvoorbeeld persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden gedragen.
- Bij binnenkomst (15 minuten inloop) krijgt men koffie/thee/water en een koekje aangeboden. Er wordt een (eenvoudige) maaltijd geregeld. Denk aan stampotten, chinees, saté, soep/brood etc. Luxe is niet nodig en voelt veelal ongemakkelijk (zowel qua organisatie als voor de deelnemers). Moet allemaal een gezellige en ongedwongen uitstraling hebben. Na afloop eventueel nog een glaasje drinken met elkaar (alcohol hoeft niet; in overleg).
- Evalueer (eventueel anoniem) alle bijeenkomsten tussen bedrijf en school onderling, maar ook binnen de eigen onderwijsorganisatie. Deel de ervaringen binnen het docententeam. Dat is leerzaam en nuttig, en de ontvanger en deelnemers kunnen de bevindingen/aanbevelingen kwijt.
- Als vervolg kan aan de deelnemers gevraagd worden, ter plekke of na afloop individueel via de mail, of zij wellicht geïnteresseerd zijn in een docentstage/meeloopdag(en)/real life experience bij het ontvangende bedrijf. Vraag vooraf of voor dit vervolg een geldige Basis-VCA of VOL-VCA vereist is. Zo ja, controleer dan of men dat heeft; als niet, dan is het misschien mogelijk om het behalen daarvan door school of bedrijf te laten betalen.

Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit



Docentstages

Een paar jaar geleden heeft het Kohnstamm instituut een interessant rapport gepubliceerd over docentstages in het mbo, waar we hieronder uit putten. Ook op het vmbo zijn docentstages een nuttige vorm van deskundigheidsbevordering. Overigens zou een vmbo-docent naast of in plaats van het vervullen van een stage binnen een bedrijf, ook stage kunnen lopen bij een collega in het mbo. Deze vorm kan nuttig zijn bij het ontwikkelen van doorlopende leerroutes.

De meest voorkomende stagevorm bij een bedrijf is de verkennende of up-date-stage. De docent loopt dan mee met een ervaren medewerker van het bedrijf en voert onder begeleiding ook zelf werkzaamheden uit. Dit blijkt de meest bevredigende vorm te zijn! Een verdiepende stage is een mogelijkheid als verdieping van de eigen kennis een leerdoel is. De docenten die zelf een stage hebben gedaan, blijken vrijwel allemaal (erg) tevreden over wat ze dat opleverde aan nieuwe kennis, inzichten en vaardigheden. De opbrengst is het grootst voor de docent en voor het onderwijs dat die docent zelf verzorgt.

Een docentstage schept een band, maakt relaties soepel en kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat leerlingstages makkelijker te regelen zijn, er gastdocenten worden gevonden of praktijklessen in het bedrijf kunnen plaatsvinden.

Een school kan veel doen om docentstages te faciliteren, zoals:

- Lessen uitroosteren. Dit blijkt soms knelpunt; veel regio's hebben hier dan ook STO-middelen voor gereserveerd.
- Vervanging regelen voor lestaken. Dit kan bijvoorbeeld door een gastdocent; misschien zelfs door een medewerker van het ontvangende bedrijf?
- Reiskosten vergoeden.
- Docentstage in de tijd van school of in 50% eigen tijd en 50% schooltijd mogelijk maken.
- Docentstages expliciet als deskundigheidsbevordering benoemen.
- Het aanbod van bedrijven die docentstages willen aanbieden inventariseren en registreren, zodat de keuze voor de docenten makkelijker wordt.

Een docentstage wordt een succesvolle leersituatie als:

- Er vooraf goede afspraken worden gemaakt met het bedrijf, bijvoorbeeld door een stageovereenkomst op te stellen.
- Er vooraf wordt nagegaan of de beoogde leerdoelen kunnen worden bereikt.
- Er een overdracht van de opgedane ervaring en kennis naar de rest van het docententeam plaatsvindt.
- Het geleerde wordt doorvertaald naar het onderwijsprogramma, lesmaterialen, leerlingstages of zelfs toetsen.

Denkt u ook aan deze tips:

- Denk niet te moeilijk: het simpelweg meelopen met een leerling die stage bij een leerbedrijf loopt is ook een vorm van een docentstage.
- Een jaarlijks op een vaste dag (of week) ingeplande docentstage voor het hele team werkt vaak het best.
- Zorg dat bedrijven zich via een (digitaal) platform of contactpersoon aan kunnen melden voor het beschikbaar stellen van een docentstage. En probeer contactpersonen niet te vaak te wisselen.

MEER LEZEN

U kunt het rapport van het Kohnstamm-instituut over docentstages downloaden op <https://bit.ly/3APEp39>

Contact

info@sterktechniekonderwijs.nl

Meer informatie

www.sterktechniekonderwijs.nl/docententoolkit

